СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ХОДА. ПІДБІР ДОПОМІЖНИХ ЗАСОБІВ

Спеціальність: **І7 «Терапія та реабілітація»**
Освітньо-професійна програма: **«Фізична терапія»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 12**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **3, 4**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **4 кредити ECTS (120 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **іспит**
Пререквізити: Менеджмент у фізичній терапії при ураженнях опорно-рухового апарату, Фізична терапія в геріатрії та геронтології, Клінічна практика з фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату у пацієнтів різних вікових груп

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії,** вул. О. Шпейєра, 4, Філія «Університетська лікарня» ХНМУ, 2-й поверх, праве крило, м. Харків
Керівники освітнього компонента: викладач Буряченко Надія Олександрівна
email: no.buriachenko@knmu.edu.ua
Викладач Астапова Яна Валеріївна email: yvastapova.4m20@knmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6779

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Курс «Хода. Підбір допоміжних засобів» спрямований на формування у здобувачів освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо аналізу ходи, оцінки порушень локомоції та обґрунтованого підбору допоміжних засобів для пересування з урахуванням функціонального стану пацієнта, клінічного діагнозу та умов життєдіяльності. Дисципліна охоплює біомеханічні основи ходи, методи її клінічної та інструментальної оцінки, принципи навчання ходьбі з допоміжними засобами та профілактику ускладнень, пов'язаних із порушенням мобільності. Особлива увага приділяється індивідуалізації втручань, безпеці пацієнта та міждисциплінарному підходу.

МЕТА КУРСУ: є формування у здобувачів освіти професійних компетентностей щодо оцінки ходи, виявлення її порушень та раціонального підбору і застосування допоміжних засобів для пересування з метою відновлення мобільності, підвищення функціональної незалежності та безпеки пацієнтів.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ПРН1-8, 15, 18.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (6 год.):

1. Вступ. Біомеханіка та фази нормальної ходи.
2. Допоміжні засоби для пересування: класифікація.
3. Ходьба сходами з допоміжними засобами.

Перелік тем практичних занять (44 год.):

4. Вступ. Біомеханіка та фази нормальної ходи.
5. Клінічний аналіз ходи.
6. Основні типи патологічної ходи.
7. Оцінка балансу та ризику падінь.
8. Підбір і регулювання палиці.
9. Підбір і регулювання милиць.

10. Навчання ходьбі з ходунками.
11. Ходьба сходами з допоміжними засобами.
12. Адаптація середовища для безпечного пересування.
13. Контроль ефективності відновлення ходи.
14. Мультидисциплінарний підхід у відновленні локомоції.

Перелік тем самостійної роботи студента (70 год.)

15. Вступ. Біомеханіка та фази нормальної ходи.
16. Клінічний аналіз ходи.
17. Основні типи патологічної ходи.
18. Оцінка балансу та ризику падінь.
19. Допоміжні засоби для пересування: класифікація.
20. Підбір і регулювання палиці.
21. Підбір і регулювання милиць.
22. Навчання ходьбі з ходунками.
23. Ходьба сходами з допоміжними засобами.
24. Адаптація середовища для безпечного пересування.
25. Контроль ефективності відновлення ходи.
26. Мультидисциплінарний підхід у відновленні локомоції.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: : *онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.*

Методи навчання: *Навчання здійснюється з використанням лекційних занять з мультимедійною підтримкою, практичних занять з демонстрацією обладнання та проведенням процедур, проблемно-орієнтованого навчання (аналіз клінічних випадків), імітаційних та рольових вправ (робота у групах за ролями: фізичного терапевта, пацієнт, асистент), методу проєктів (розробка індивідуального плану фізичної терапії для пацієнта). Використовуються елементи дистанційного навчання з доступом до відеоматеріалів, електронних протоколів та інтерактивних тестів.*

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) Індивідуальні завдання здобувача (далі – ІЗЗ) не є обов'язковим елементом, але при бажанні здобувача освіти може бути виконане і оцінюються в балах ECTS (не більше 10), які додаються до суми балів, набраних за поточну навчальну діяльність. На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).
Підсумковий контроль: іспит (Ісп).
Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + Ісп.
Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.
Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).
Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).
Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.
Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.
Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Сокрут В. М., Синяченко О. В., Сокрут О. П. Фізична реабілітаційна та спортивна медицина : підручник : у 2 т. Т. 2. Нейрореабілітація. Львів : ФОП Марченко Т. В., 2024. 340 с.
2. Сокрут В. М. та ін. Фізична реабілітаційна та спортивна медицина : підручник : у 2 т. Т. 1. Львів : ФОП Марченко Т. В., 2024. 480 с.

3. Попадюха Ю. А. Сучасні технічні та ортопедичні засоби у реабілітації, фізичній терапії та ерготерапії : підручник : у 2 т. Т. 2. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 640 с
4. Баннікова Р., Вороньков О. Прогнозування відновлення ходьби на ранніх стадіях після інсульту. Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія. 2025. №1. С. 148–152.
5. Одинець Т., Мелащенко О., Ванюк О. Фізична терапія осіб середнього віку з гонартрозом на амбулаторному етапі реабілітації. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective. 2025. Т. 2, № 1. С. 146–152

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент *Олена МАРКОВСЬКА*

ОРИГІНАЛ ПІДПИСАНО
УКРАЇНА 61022, м.Харків, проспект Науки, 4
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ